

Non-governmental Organization
International Center of Scientific Research

PROCEEDINGS OF THE VIII INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND THEORETICAL CONFERENCE

SCIENCE OF XXI CENTURY:
DEVELOPMENT, MAIN
THEORIES AND
ACHIEVEMENTS

02.05.2025

THE HAGUE,
NETHERLANDS

SCIENTIA

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

with the proceedings of the

VIII International Scientific and Theoretical Conference

**Science of XXI century:
development, main
theories and achievements**

02.05.2025

The Hague, Netherlands

The Hague, 2025

Chairman of the Organizing Committee: Goldenblat M.

Responsible for the layout: Bilous T.

Responsible designer: Bondarenko I.

- S 40   **Science of XXI century: development, main theories and achievements:**
collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VIII
International Scientific and Theoretical Conference, May 2, 2025. The
Hague, Netherlands: International Center of Scientific Research.

ISBN 979-8-89660-278-1 (series) Bowker

DOI 10.36074/scientia-02.05.2025

Papers of participants of the VIII International Multidisciplinary Scientific and Theoretical Conference «Science of XXI century: development, main theories and achievements», held on May 2, 2025 in The Hague are presented in the collection of scientific papers.

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences and registered for holding on the territory of Ukraine in UKRISTEI (Certificate № 126 dated January 6th, 2025).

Conference proceedings are publicly available under terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0) at the www.previous.scientia.report.

UDC 082:001

Савельєва Єлизавета Іванівна

здобувач вищої освіти медичного факультету №2

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Науковий керівник: Садовнича Олена Володимирівна

канд. філол. наук, старший викладач ЗВО кафедри мовної підготовки

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

МІЖНАРОДНА ТЕРМІНОЛОГІЯ АНЕСТЕЗІОЛОГІЇ

Вступ. Латинська мова має фундаментальне значення для медицини, адже вона є основою анатомічної, клінічної та фармацевтичної термінології. Завдяки латині назви органів, хвороб, симптомів і препаратів набувають точності й універсальності, що дозволяє фахівцям з різних країн ефективно спілкуватися. Вивчення латинської мови розвиває логічне мислення, полегшує засвоєння нових термінів і сприяє глибшому розумінню медичних понять. Також латинська є частиною культурної спадщини медицини, зокрема завдяки афоризмам на кшталт «*Primum non nocere*» (Перед усім – не нашкодь).

Мета дослідження. Мета роботи є здійснити комплексний аналіз міжнародної термінології в анестезіології з метою виявлення принципів її формування, уніфікації та адаптації в різних мовах. Особлива увага приділяється аналізу термінологічних систем, стандартів Міжнародної організації зі стандартизації (ISO), а також практичним аспектам використання термінів у клінічній, науковій та освітній діяльності. Дослідження спрямоване на удосконалення професійної комунікації та забезпечення точності передачі медичної інформації у глобальному контексті.

Результати досліджень. Латинська мова стала мовою науки ще в античності, а згодом закріпилася в європейських університетах. У середньовіччі її активно використовували в медичних записах. Визначним внеском є праця Андреаса Везалія «*De humani corporis fabrica*», що стала основою сучасної анатомії.

Анестезіологічна термінологія сформувалась під впливом латинської та грецької мов. Термін *анестезія* походить від грецьких слів *an* — «без» і *aisthesis* — «відчуття». Сучасна термінологія включає види анестезії: загальну (*anesthesia generalis*), місцеву (*anesthesia localis*), спінальну (*spinalis*), епідуральну (*epiduralis*), внутрішньовенну (*intravenosus*), інгаляційну (*inhalatio*).

Основні терміни:

- *Anesthesia* – відсутність чутливості
- *Analgesia* – відсутність болю

- *Sedatio* – заспокоєння
- *Narcosis* – штучний сон
- *Intubatio* – інтубація
- *Ventilatio* – вентиляція легень

Використання цих термінів сприяє уніфікації медичної практики та забезпечує зрозумілість між фахівцями.

Термінологія анестезіології динамічно розвивається під впливом англійської мови, що сприяє гармонізації міжнародного спілкування. Запозичення з латини, грецької, німецької, французької та англійської мов демонструють багатокультурний характер медичної науки.

Уніфікація термінів потрібна для точного опису процедур і поліпшення міжкультурної комунікації. Приклад — впровадження терміну *репроцесинг* замість «дезінфекція» та «стерилізація», що узгоджується з європейськими стандартами. Також створення клінічних протоколів (NICE, «7D») сприяє стандартизації термінів і методів лікування.

Медичні асоціації займаються стандартизацією термінології шляхом:

- Розробки нормативних документів
- Видання словників
- Організації семінарів
- Співпраці з міжнародними організаціями

Це забезпечує точність і ефективну комунікацію серед медиків.

Латинська мова забезпечує:

- Точність термінів: уникнення неоднозначності
- Уніфікацію: однакова мова в міжнародних дослідженнях
- Освітню цінність: полегшує вивчення медичних термінів
- Практичність у фармації: правильне дозування і рецепти

Висновок. Міжнародна термінологія анестезіології постійно оновлюється з урахуванням нових технологій, глобальної співпраці, ІТ-рішень і сучасної освіти. Це важливо для забезпечення якості медичної допомоги та безпеки пацієнтів у світі.

Список використаних джерел:

1. Accemedin. (н.д.). Латинська мова в медичній освіті. <https://accemedin.com/material/32/8525?>
2. Datsko, O. (н.д.). Latin in professional training of future economists. Kyiv National Economic University. <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/173c0434-25cf-49cf-80bc-f7629d7fe2a2/content>
3. Gorpynchenko, I. (н.д.). Latin terminology in medical discourse. Educational Discourses. <https://journals.nmuofficial.kyiv.ua/index.php/eddiscourses/article/view/33>
4. Kubáčová, S. (2007). Latinská terminológia v medicíne a jej špecifika v slovenskom a českém jazykovom prostredí (Master's thesis, Masaryk University). https://is.muni.cz/th/110609/ff_m/diplom00.pdf
5. Фармацевтична енциклопедія. (н.д.). Латинська мова. <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/2036/latinska-mova>